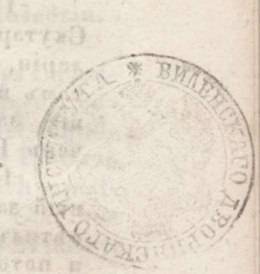
ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 58.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, *27-го Іюля* — **1845** — *Wilno* PIĄTEK, *27-go Lipca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 21 Іюля.

Высочайшею Грамотою, данною 3-го Іюня, Всемилостивѣйше пожалованъ исправляющій должность Главнаго Директора Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ Царства Польскаго, Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ *Стороженко*, Кавалеромъ Ордена Св. Владиміра 2-й степени.

— Почетный Попечитель С. Петербургскихъ Гимназій, въ званіи Каммергера, Коллежскій Совѣтникъ Графъ *Шереметевъ*, въ воздаяніе отличнаго усердія къ пользамъ учебныхъ заведеній, по засвидѣтельствованію Министра Народнаго Просвѣщенія и удостоенію Комитета Министровъ, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Статскіе Совѣтники.

—

15-го Іюля, Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Сергій Семеновичъ *Уваровъ*, выѣхалъ въ Варшаву.

Одесса, 29 Іюня.

Мы получили изъ Константинополя слѣдующія извѣстія о дальнѣйшемъ пребываніи въ сей столицѣ и отъѣздѣ оттуда Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича:

15-го Іюня, въ Пятницу, Его Императорское Высочество изволилъ смотрѣть изъ кіоска Гуссейнъ-Паши, поѣздъ Султана моремъ, въ парадныхъ каикахъ, въ мечеть Хозрева-Паши, находящуюся въ деревнѣ Эмиргіамъ-Оглу, на Европейскомъ берегу; оттуда Его Высочество отправился на пароходѣ „Бессарабія,“ въ Константинополь, гдѣ осматривалъ, въ мечети Мугаммеда Завоевателя, Солиманъ-Тюрбé (гробницы) нѣкоторыхъ Султановъ, водопроводъ Валенція и древнюю систерну, называемую „Тысяча одна колонна“.

16-го числа, Великій Князь посѣтилъ, въ Константинополѣ, безестѐнъ и базары и въ семь часовъ вечера прибылъ на пароходѣ во дворецъ Бейлербей, гдѣ Султанъ угощалъ Высокаго Путешественника обѣденнымъ столомъ. При входѣ Его Высочества во дворецъ, Турецкая музыка играла Русскій гимнъ: „*Боже, Царя храни!*“ Въ залѣ ожидали Турецкіе сановники и всѣ Посланники Европейскихъ Державъ. Султанъ сдѣлалъ краткое появленіе. Изъявивъ Его Высочеству удовольствіе видѣть Его у себя, и освѣдомившись объ успѣхѣ прогулокъ Его по Босфору, Его Высочество удалился въ свои покои. За столомъ около Великаго Князя сидѣли Риза-Паша, Ми-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 21-go Lipca.

Przez Najwyższy Reskrypt, 3-go Czerwca, Pełniący obowiązki Dyrektora Głównego, Prezydującego w Komissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych Królestwa Polskiego, Radzca Tajny, Senator *Storożenko*, Najłaskawiéj mianowany został Kawalerem Orderu Św. Włodzimierza 2-éj klassy.

— Honorowy Kurator St. Petersburskiego Gymnazum, Szambelan, Radzca Kollegialny Hrabia *Szeremetiew*, w nagrodę odznaczającéj się gorliwości ku dobru naukowych zakładów, w skutek zaświadczenia Ministra Narodowego Oświecenia i przyznania Komitetu Ministrów, Najłaskawiéj mianowany Radzcą Stanu.

—

Dnia 15 Lipca, P. Minister Narodowego Oświecenia, Rzeczywisty Radzca Tajny Sergiusz *Uwarow*, wyjechał do Warszawy.

Odessa, 29 czerwca.

Otrzymaliśmy z Konstantynopola następne wiadomości, o dalszym pobycie w téj stolicy i wyjeździe ztamtąd Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza:

Dnia 15 Czerwca, w Piątek, Jego Cesarska Wysokość raczył przypatrywać się, z kiosku Hussein-Baszy, przeprawie Sułtana morzem, w paradnych kaikach, do meczetu Chozrewa-Baszy, znajdującego się we wsi Emirgiam-Oglu, na brzegu Europejskim; następnie Wielki Xiążę przepłynął, na parostatku *Bessarabii*, do Stambułu, gdzie oglądał w meczecie Muhammeda-Zdobywcy Soliman-Tiurbe (groby) niektórych Sułtanów, wodociąg Walensa i dawną cysternę, zwaną: „Tysiąc i jedna kolumn“.

Dnia 16-go, Wielki Xiążę zwiedził, w Stambule, „Bezesten i Bazary“, a o godzinie 7-éj przybył na parostatku do pałacu Bejler-Bej, gdzie Sułtan zaprosił Wysokiego Podróżnego na obiad. Przy wejściu Wielkiego Xięcia do pałacu, muzyka Turecka grała hymn Rossyjski: „*Boże zachowaj Cesarza.*“ W sali oczekiwali Dygnitarze Tureccy i wszyscy Posłowie mocarstw Europejskich. Sułtan ukazał się na czas krótki. Po oświadczeniu Wielkiemu Xięciu radości z oglądania Go u siebie, i rozmowie o jego przejażdżkach po Bosforze, Sułtan oddalił się do swych pokojów. U stołu, przy Wielkim Xięciu siedzieli: Riza-Basza, Minister Dworu, i Sulejman-Basza, Prezes Rady. Podczas obiadu, Jego Cesarska Wysokość wniósł toast

нистръ Двора, и Сулейманъ-Паша, Председатель Совета. Во время обеда, Его Высочество предложилъ здоровье Султана, а Великій Визирь здоровье Государя Императора. Вследъ засимъ Риза-Паша предложилъ здоровье Его Императорскаго Высочества.

17-го числа, въ Воскресенье, Великій Князь изволилъ слушать Литургію въ посольской церкви въ въ Буюкдере́, а вечеръ проводилъ въ прелестной долине Султаніе́, на Азіятскомъ берегу,

18-го числа, Его Высочество присутствовалъ въ Скутари на эволюціяхъ пехоты, кавалеріи и артиллеріи, расположенныхъ въ казармахъ Селиміе́, и потомъ изволилъ осматривать въ Константинополе зданіе, занимаемое Высокою Портою, где былъ встреченъ Великимъ-Визиремъ.

19-го числа, Великій Князь осмотрелъ литейный заводъ въ Топхане́ и предместье Галату, где посетилъ Армяно Католическую Патріаршую Церковь, и потомъ возвратился въ Буюкдере, и изволилъ прогуливаться, ввечеру, въ такъ называемой Розовой Долине.

День 20-го числа былъ посвященъ отдыху и приготовленіямъ къ отъезду.

21-го числа была прощальная аудіенція у Султана, и Его Высочество собственною рукою написалъ для Великаго Князя два стиха, коихъ смыслъ следующій: „Путешествіе есть лучшее средство для окончательнаго образованія юношества.“ Вечеромъ Его Высочество посетилъ, на Принцовыхъ Островахъ, Греческіе монастыри.

22-го числа, Великій Князь отправился, на пароходе „Бессарабія,“ въ Никомидію и Бруссу.

Каменецъ-Подольскъ.

11-го Іюня, сильное пониженіе барометра, нестерпимая жара и удушливый въ продолженіе всего утра воздухъ, предвещали сильную бурю. И действительно, около трехъ часовъ по полудни, съ западной стороны замечена была черная туча, которая въ скоромъ времени приблизилась къ г. Каменцу. Сильный ветеръ, обратившійся въ страшную бурю, гналъ предъ собою съ неимоверною быстротою тучу пыли, которая вскоре превратила всю атмосферу Каменца въ непрозрачную серую массу. Въ то же время проливной дождь и необыкновенной величины градъ начали свои опустошенія, и въ продолженіе несколькихъ минутъ избили все стекла въ окнахъ, обращенныхъ къ западу, а частію и къ северу. Величина сихъ градныхъ льдинъ, имевшихъ видъ шаровъ, покрытыхъ густо остроконечіями, внутри которыхъ, сквозь прозрачную массу льда, можно было видеть снежныя белыя ядра, доходила до двухъ дюймовъ въ діаметре. Полоса сего града, прошедшаго чрезъ городъ Каменецъ-Подольскъ, простиралась не более десяти верстъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 25 Іюля.

Вчера Король, вместе съ Королевою, отправился въ замокъ Штольценфельсъ, что на Рейне.

— Земскій советникъ и помещикъ Александръ Бродовскій, изъ Геерсдорфа, утвержденъ Его Величествомъ въ должности директора Познанскаго генеральнаго Общ. Зем Кредита, на следующія 6 летъ, по 5-е Марта 1851 года.

— Третьяго дня, министръ внутреннихъ делъ и народнаго просвещенія, положилъ основный камень при закладке зданія для нормальнаго госпиталя.

— Въ *Rhein und Mosel Zejtung* сообщаютъ: *Бургъ, 9 Іюля.* Сегодня, въ 5 часовъ утра, все стихіи разразились надъ здешними окрестностями. Ужасная буря съ проливнымъ дождемъ и градомъ величиною въ куриное яйцо, въ несколько минутъ уничтожила все надежды земледельцевъ. Хлеба и плоды истреблены; убитыя градомъ овцы покрываютъ пастбища; на поляхъ зайцы и дичь подверглись такой же участи; черепица на крышахъ и оконныя стекла перебиты. Потери еще не исчислены; въ однихъ стеклахъ убытка считаютъ въ 10,000 талеровъ.

Стольпе, 12 Іюля.

Градомъ истребленъ хлебъ въ 30 селеніяхъ вокругъ здешняго города. Градъ необыкновенной ве-

za zdrowie Sułtana, a Wielki Wezyr za zdrowie Najjaśniejszego Cesarza. Wnet potém, Riza-Basza wniósł toast za zdrowie Jego Cesarskiéj Wysokości.

Dnia 17-go, w Niedzielę, Wielki Xiążę słuchał Liturgii św. w cerkwi poselskiéj, w Bujukdere a wieczór przepędził w prześlicznéj dolinie Sułtanije, na brzegu Azyatyckim.

Dnia 18-go, Jego Cesarska Wysokość był obecnym w Skutari na ewolucyach piechoty, jazdy i artylleryi, rozłożonych w koszarach Selimje, a potém raczył oglądać w Stambule gmach, zajmowany przez Wysoką Portę, gdzie Go przyjął Wielki Wezyr.

Dnia 19 go, Wielki Xiążę obejrzał ludwisarnię w Topchane. i przedmieście Galatę, gdzie zwiedził kościół Patryarszy Ormiańsko-Katolicki; poczém wrócił do Bujukdere, i wieczorem odbył przechadzkę po tak zwanéj „Dolinie Różanéj“.

Dzień 20 poświęcony był wypoczynkowi i przygotowaniom do wyjazdu.

Dnia 21-go, odbyło się posłuchanie pożegnalne u Sułtana, któ y własnoręcznie napisał dla Wielkiego Xięcia dwa wiersze następnéj treści: „Podróż jest najlepszym środkiem do ostatecznego ukształcenia młodzieży.“ Wieczorem, Wielki Xiążę zwiedził, na Wyspach Xiążęcych, klasztory Greckie.

Dnia 22-go, Wielki Xiążę odpłynął, na parostatku *Bessarabia*, do Nikomedyi i Brussy.

Z Kamieńca Podolskiego.

Dnia 11-go Czerwca r. b., gwałtowne spadnienie barometru, nieznośny upał i przez cały ranek duszące powietrze, zwiastowały wielką burzę. Jakoż w istocie, około godziny 3-éj z południa, ujrzano w stronie zachodniéj czarną chmurę, która w krótkim czasie zbliżyła się ku Kamieńcowi. Wiatr silny, zmieniwszy się w straszliwy wicher, gnał przed sobą z niepojętą bystrością chmurę pyłu, która wkrótce zamieniła całą atmosferę Kamieńca w nieprzerzaną szarą massę. W tymże czasie deszcz ulewny i grad nadzwyczajnéj wielkości, zaczęły swe spustoszenia, i w kilka minut powybijały wszystkie szyby w oknach, obróconych ku zachodowi, a częścią i ku północy. Wielkość tych bryłek gradowych, kulistych, pokrytych gęsto ostremi wydatnościami, a wewnątrz których, przez przezroczystą massę lodu, można było widzieć białe śnieżne jądra, dochodziła do dwóch cali średnicy. Strefa tego gradu, który przeszedł nad Kamieńcem Podolskim, rozciągała się na wiorst dziesięć.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 25 lipca.

W dniu wczorajszym, wyjechał nasz Monarcha z dostojną swoją małżonką, do zamku Stolzenfels nad Renem.

— Radzca ziemski i dziedzic dóbr, Alexander Brodowski, z Geiersdorfu, zatwierdzony został przez N. Pana jako dyrektor Poznańskiego Jeneralnego Tow. Kred. Ziem. na 6 lat następnych, do 5 marca 1851 r.

— Zawczoraj Minister spraw duchownych i oświecenia publicznego, położył kamień węgielny do mającego wznieść się normalnego szpitalu.

— W *Rheiu und Mosel Z itung* czytamy: *Burg, 9 lipca.* Dziś około godziny 5-téj rano, wszystkie żywioły wywarły swoję wściekłość na tę okolicę Okropna burza z ulewnym deszczem i gradem wielkości jaj kurzych, w kilku minutach zniszczyła wszystkie tegoroczne nadzieje rolnika Zboże, warzywa i owoce drzew zostały zniszczone; zabite gradem owce pokrywają pastwiska; na polach zające i ptastwo doznały tegoż samego losu, dachówki na dachach i szyby w oknach są potłuczone. Szkody nie są jeszcze obliczone; wartość samych szyb potłuczonych rachują na 10,000 talarów.

Sztolpe, 12 lipca.

Grad nadzwyczajnéj wielkości zniszczył wszystkie zboże, w 30 wioskach, otaczających nasze miasto; kawał

личины повредилъ на домахъ крыши, убивалъ домашнихъ животныхъ и ушибь нѣсколько человѣкъ; а сильный вѣтръ вырвалъ съ корнемъ старыя деревья.

Австрія.

Вѣна, 15 *Іюля*.

Нѣсколько дней тому назадъ, пріѣхалъ сюда герцогъ Бордосскій и остановился въ гостинницѣ; онъ обѣдалъ въ Шенбрунѣ и послѣ обѣда возвратился въ Фрогсдорфъ, не принявъ ничьего посѣщенія.

— Императоръ, обѣ Императрицы, эрцъ-герцогиня Марія-Людовика и всѣ присутствующіе здѣсь члены императорской фамиліи, посѣтили Кентскую герцогиню. Сэръ Робертъ Гордонъ давалъ великолѣпный балъ въ Пратерѣ, въ честь родительницы своей Королевы, на которомъ находились князь Меттернихъ и всѣ министры. Во время гимна *God save the Queen*, провозглашенъ былъ съ большимъ восторгомъ тостъ за здоровье Королевы Викторіи.

— Князь Меттернихъ, вслѣдствіе полученныхъ имъ приглашеній англійской Королевы Викторіи и прусскаго Короля, отправляется въ свой замокъ Іоганнисбергъ, куда прибудетъ 30-го числа с. м.

— Эрцъ-герцогъ Францъ, сынъ Е. В. Эрцъ-герцога Франца-Карла, предполагаемый наслѣдникъ престола, показалъ вчера удивительное искусство въ плаваніи; онъ переплылъ большой заливъ Дуная, въ присутствіи несмѣтнаго числа зрителей. Юный принцъ, имѣя всего только 15 лѣтъ отъ роду, обнаруживаетъ необыкновенныя физическія и умственныя силы; въ особенности онъ отличается превосходною памятью. Онъ знаетъ уже всѣ языки областей, входящихъ въ составъ австрійской имперіи.

— Въ продолженіе послѣднихъ шести недѣль, здѣсь господствовали ужасные жары; термометръ Реамюра показывалъ постоянно около полудня, въ тѣни, 27 до 28 градусовъ тепла. Вслѣдствіе сего чрезвычайнаго жара, въ поляхъ и на городскихъ улицахъ, нѣсколько человѣкъ внезапно померло.

17 *Іюля*.

Е. В. Эрцъ-герцогиня Гильдегарда, супруга Эрцъ-герцога Альбрехта, 15-го числа благополучно разрѣшилась отъ бремени принцессою, нареченною на другой день, при св. крещеніи, именами: Марія-Тереза-Анна.

— 8-го числа с. м.; подлѣ австрійской границы, жители Босніи застрѣлили австрійскаго подданнаго, на австрійской землѣ. Императорскій комендантъ Іелячичъ, требовалъ удовлетворенія въ теченіи 24 часовъ; но не получивъ онаго, вторгся съ 8 ротами въ Боснію, и преодолѣвъ сильное сопротивленіе Боснійцевъ, сжегъ нѣсколько домовъ, и возвратился въ Австрію. При этой стычкѣ убито Боснійцевъ около 60 челов., и ранено отъ 70 до 80; въ австрійскомъ же отрядѣ убито 40 чел, въ числѣ коихъ — 2 офицера, и ранено 23 чел.

Лембергъ, 12 *Іюля*.

Членъ галиційскихъ Штатовъ, В. Стольникъ Австрійскаго двора, Г. Викентій Скржинскій, предложилъ первый, со своей стороны, капиталъ для учрежденія въ Галиціи заведенія для слѣпыхъ и призрѣнія ихъ; онъ пожерствовавъ на это единовременно 18,000 рейн. зл. кон. мон. и ежегодной добавочной суммы 400 зл. рен. кон. мон. Эрцъ-герцогъ Фердинандъ Дестъ, генералъ-губернаторъ Галиціи, принялъ на себя заведываніе симъ заведеніемъ.

Франція.

Парижъ, 18 *Іюля*.

При возвращеніи Короля изъ Дре, переломилась ось его экипажа. Е. В. не потерпѣлъ однако никакого вреда и перешедши въ экипажъ, занятый адъютантами, продолжалъ путь благополучно.

— Въ Монитерѣ помѣщена сравнительная таблица неокладныхъ доходовъ перваго полугодія — годовъ: 1845, 1844 и 1843. Въ 1845 году доходы сіи составляли 389,904,000 фр т. е. 19,530,000 фр. болѣе нежели въ 1843 году и 11,778,000 фр. болѣе нежели въ прошломъ.

spadającego lodu popsuły dachy, pozabijały zwierzęta i pokaleczyły ludzi, a wiatr gwałtowny powyrywał najstarsze drzewa.

Austrya.

Wiedeń, 15 *lipca*.

Xiążę Bordeaux przybył tu przed kilku dniami, stanął w domu goś innym, obiadował w Schönbrunn, potém wrócił do Frohsdorff, nie przyjąwszy żadnych odwiedzin.

— Cesarz, obie Cesarzowe, Arcy Xiężna Marya Ludwika i wszyscy obecni tu członkowie rodziny panującéj, odwiedzili Xiężnę Kent. Sir Robert Gordon, Poseł angielski, dawał dla matki swéj Monarchini świetną w Praterze biesiadę, na któréj znajdował się Xiążę Metternich z małżonką i wszyscy Ministrowie. Podczas hymnu *God save the Queen*, spełniono toast za zdrowie Królowéj Wiktoryi z największym zapałem.

— Xiąże Metternich, w skutku otrzymanych wyraźnych zaprosin od Królowéj angielskiéj Wiktoryi i Króla pruskiego, udaje się do swego zamku Johanisbergu, gdzie ma stanąć dnia 30 b. m.

— Arcy-Xiążę Franciszek, syn J. C W. Arcy-Xięcia Franciszka Karola, domniemany następca tronu, okazał wczoraj zadziwiający dowód biegłości w sztuce pływania; przepłynął bowiem wielką odnogę Dunaju, w przytomności nieprzeliczonego mnóstwa widzów. Młody ów Xiążę, mając dopiéro lat 15, okazuje nadzwyczajne przymioty fizyczne i umysłowe; nadewszystko posiada wyborną pamięć. Zna już wszystkie języki krajów, składających monarchią austryacką.

— W ostatnich 6-ciu dniach mieliśmy tu tak okropne upały, że termometr Reaum. pokazywał regularnie około południa w cieniu 27 do 28 stopni ciepła. Kilkanaście osób w polu i na ulicach w mieście, umarło nagle, w skutku tak nadzwyczajnego gorąca.

Dnia 17 *lipca*.

J. C. W. Arcy-Xiężna Hildegarda, małżonka Arcy-Xięcia Albrechta, powiła szczęśliwie d. 15 córkę, która, dnia 16, otrzymała na chrzcie świętym imiona: Marya, Teressa, Anna.

— Dnia 8-go b. m., Bośniacy zastrzelili niedaleko granicy, na ziemi austryackiéj, poddanego austryackiego. Kommendant Cesarski Jellaczicz, żądał za to zupełnego zadosyćuczynienia w ciągu 24 godzin, a gdy go nie otrzymał, na czele 8 kompanij wkroczył na ziemię Bosnijską, i przełamawszy silny opór Bośniaków, zniszczył ogniem pewną liczbę domostw, poczém znowu wrócił za granicę austryacką. Przy tym wypadku, ze strony Bośniaków zabito około 60 ludzi, a raniono 70 do 80; wojsko zaś austryackie straciło 40 zabitych, między którémi 2-ch oficerów, i miało ranionych 23 żołnierzy.

Lwów, 12 *lipca*.

Członek Stanów galicyjskich, W. Stolnik Koronny P. Wincenty Skrzyński, ofiarował z swéj strony piérwszy fundusz do założenia w Galicyi Instytutu dla ślepych i utrzymywania ich w tymże Instytucie, a to przez złożenie w gotowiźnie 18,000 z. r. m. k. i przez coroczny, prawnie zabezpieczyć się mający dodatek 400 z. r. m. k. Protektorat tego Instytutu raczył przyjąć Arcy-Xiążę Ferdynand d'Este, Jeneralny Gubernator Galicyi.

Francya.

Paryż, 18 *lipca*.

Przy powrócie Króla z Dreux, złamała się oś w jego powozie. Monarcha nie poniósł żadnego szwanku i przesiadłszy do pojazdu adjutantów, dalszą podróż odbył szczęśliwie.

— *Monitor* umieścił tabellę porównawczą przychodów niestałych piérwszego półrocza, w latach 1845, 1844 i 1843. Przychód ten przyniósł w 1845 r. 389,904,000 fr., to jest: o 19,530,000 fr. więcéj jak w 1843, a o 11,778,000 jak w roku przeszłym.

— Въ *Journal des Débats* помѣщена слѣдующая статья:

,,Въ письмѣ изъ Константинополя пишутъ: Пріѣздъ Великаго Князя Константина Николаевича, оживилъ, всѣ надежды восточныхъ Христіанъ, жителей Оттоманской Имперіи. Въ прогулкахъ своихъ по Константинополю, Его Высочество встрѣчаемъ былъ повсюду съ восторгомъ, съ благоговѣніемъ Въ прошедшую Среду, Великій Князь отправился въ Греческую митрополитскую церковь, гдѣ, за отсутствіемъ патріарха Мелетія, встрѣченъ былъ епископомъ Никомидійскимъ. Потомъ, Его Высочество осматривалъ гробницу и развалины дворца Константина. Оттуда Высокій Путешественникъ отправился въ церковь Балукли, славящуюся святынею своею и чудотвореніями. Всюду, на пути, многочисленныя толпы Грековъ, увидѣвъ Великаго Князя, осѣнялись крестнымъ знаменіемъ и восклицали: ,,Да здравствуетъ Императоръ Православный!" По возвращеніи изъ Балукли, Его Высочество отправился въ Армянскій соборъ, въ Хунъ-Капу, гдѣ встрѣченъ былъ Патріархомъ, и прикладывался къ святому Евангелію. По просьбѣ патріарха, Его Высочество посѣтилъ патріаршій домъ и пробылъ въ немъ нѣкоторое время. Можно представить себѣ впечатлѣніе, какое все сіе произвело на этотъ фанатическій народъ. Во время поѣздки къ морскому маяку, Великій Князь осмотрѣлъ Мусульманское кладбище въ Эюбѣ, и со всею свитою посѣтилъ тамошнюю мечеть, въ коей хранится мечь Пророка. Въ мечети Эюба Турецкіе Султаны, при вошествіи на престолъ, принимаютъ бразды правленія; до сихъ поръ, не входилъ въ нее на одинъ Христіанинъ, и въ выдаваемыхъ на посѣщеніе Константинопольскихъ мечетей фирманахъ, мечеть Эюба всегда исключается. Вчера, Его Высочество Великій Князь посѣтилъ училище въ Галата-Сераѣ, и пожелалъ осмотрѣть Султанскія комнаты. Хотя сіе противно принятому обычаю, однако не осмѣлились отказать въ этомъ.

,,Въ послѣднее время находились здѣсь многіе принцы, какъ то: братъ Императора Австрійскаго, эрцъ-герцогъ Іоаннъ, принцъ Людовикъ Баварскій, эрцъ герцогъ Фридрихъ Австрійскій, принцъ Оранскій, герцогъ Жуэнвильскій, герцогъ Липпе, принцъ Альбертъ Прусскій, принцъ Гессенскій и прочіе, коихъ не можемъ припомнить. Ко всѣмъ симъ принцамъ назначаемо было только по одному михмандру; а къ Его Высочеству Великому Князю Константину Николаевичу назначены двое михмандровъ, изъ коихъ, одинъ состоитъ въ чинѣ генералъ-лейтенанта. При герцогѣ Жуэнвильскомъ, состоялъ Михмандръ въ чинѣ генералъ-маіора. Никто изъ принцевъ не былъ принимаемъ при дворѣ Султана съ такими почестями, какія нынѣ оказаны Великому Князю; никто не подъѣзжалъ къ Султанскому крыльцу; никто не имѣлъ входа во дворецъ Султанскими воротами; никто не былъ вводимъ прямо въ кабинетъ Султана; ни одинъ изъ означенныхъ принцевъ не посѣщалъ мечети Эюбъ. Притомъ замѣчено, что послѣ того какъ Гекимъ-Паша, бывшій почти въ немилости у Султана, удостоился принимать у себя въ Чамлидзи Великаго Князя, Султанъ, чрезъ три дня потомъ, провелъ весь день у Гекима, завтракалъ у него и полдничалъ, и тѣмъ оказалъ одному изъ подданныхъ своихъ, удостоившемуся посѣщенія Великаго Князя, почти неслыханную милость.

— Г-нъ Румильи намѣренъ предложить проектъ о назначеніи налога съ собакъ во всей Франціи; за всякую собаку предположено платить въ городахъ, какъ за предметъ роскоши, по 15-ти франк. Въ Парижѣ считаютъ 10,000 собакъ, слѣдовательно доходъ съ нихъ простирался бы до 150 000 фр. Во всей Франціи налогъ этотъ доставилъ бы 8,500,000 фр., такъ какъ по статистическимъ исчисленіямъ находится 4,375,000 собакъ во Франціи.

19 *Іюля.*

Палата перовъ утвердила третьяго дня бюджетъ государственныхъ расходовъ 87 голосами, противъ 27; вчера — разсматривала проекты о постройкѣ желѣзныхъ дорогъ изъ Тура въ Нантъ и изъ Парижа въ Страсбургъ.

— Въ здѣшнихъ журналахъ сообщаютъ намѣреніе Порты вторгнуться въ Тунисъ, сухимъ путемъ, т. е. со стороны Триполи. Турція нѣсколько уже лѣтъ собиралась отправить флотъ противъ Туниса, но французскій флотъ ежегодно находился тамъ, для того, чтобы воспрепятствовать Туркамъ высадить вой-

— *Journal des Débats* umieszcza następujący artykuł:

,,Czytamy w liście ze Stambułu: Podróż Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza, ożywiła wszystkie sympatye, wszystkie nadzieje katolików wschodnich, zamieszkałych w państwie Ottomańskiém. Wszędy w swych wycieczkach po Stambule Wielki Xiążę odbierał hołdy i prawie adoracye. We Środę, Wielki Xiążę udał się do kościoła metropolitarnego Greckiego, gdzie, z powodu nieobecności Patryarchy Meletios, przyjęty był przez Biskupa Nikomedyjskiego. Poczém, Wielki Xiążę zwiedził Grób św., a następnie rozwaliny dawnego pałacu Konstantyna. Stamtąd udał się wysoki Podróżny do kościoła w Bałukli, słynącego swoją świętością i cudami. Wszędzie, po drodze, liczne tłumy Greków, żegnały się na widok Wielkiego Xięcia, i wykrzykiwały: *Niech żyje Cesarz prawowierny!* Za powrótem z Bałukli, Wielki Xiążę udał się do świątyni metropolitarnéj Ormiańskiéj, w Chun-Kapu, gdzie przyjął Go Patryarcha i podał do ucałowania św. Ewangelią. Poczém, na prośbę Patryarchy, Wielki Xiążę wstąpił do domu patryarchatu, gdzie czas niejaki wypoczął. Łatwo sobie wystawić wrażenie, jakie wszystko to sprawiło na tych ludziach fanatycznych. W czasie przejażdżki do latarni morskiéj, Wielki Xiążę zwiedził groby muzułmańskie w Ejub, i z całym Swym orszakiem wstępował do meczetu Ejuba, w największém będącego poważaniu, gdzie jest złożony miecz Proroka, gdzie wszyscy Sułtani odbywają swą inwestyturę, i gdzie żaden Chrześcianin nigdy nie postał. W firmanach, wydawanych na zwiedzanie meczetów Stambulskich, zawsze meczet Ejuba do wyjątków należał. — Wczoraj, Wielki Xiążę zwiedził szkołę Galata Seraj, i żądał oglądać pokoje, przeznaczone dla Sułtana. Lubo to jest przeciw zwyczajowi, nie śmiano atoli odmówić temu żądaniu.

,,W ostatnich latach, widzieliśmy tu wielu Xiążąt: Arcy-Xięcia Jana, brata Cesarza Austryackiego, Xięcia Ludwika Bawarskiego, Arcy-Xięcia Fryderyka Austryackiego, Xięcia Oranii, Xięcia Joinville, Xięcia Lippe, Xięcia Alberta Prusskiego, Xięcia Hesskiego i innych, których nie pomnimy. Wszystkim tym Xiążętom dodawano tylko jednego Michmandara, zaś Wielkiemu Xięciu dodano dwóch, z których jeden ma nadto stopień Jenerał-liwa Porucznika. Michmandarem Xięcia Joinville był (Jenerał brygady). Honorów, jakie oddawano Wielkiemu Xięciu Konstantemu podczas posłuchania u Sułtana, żaden wprzódy Xiążę nie dostąpił: żaden nie wysiadał u wschodów, zachowanych dla samego Sułtana; żaden nie wchodził do pałacu bramą, przeznaczoną dla Sułtana; żaden nie był wprowadzony wprost do apartamentu, w którym się Sułtan znajdował; żaden z rzeczonych Xiążąt nie zwiedzał meczetu Ejuba. To także zwróciło uwagę, że gdy Hekim-Basza, były prawie w niełasce, miał zaszczyt przyjmować Wiekiego Xięcia u siebie, w Czamlidżi, chłodnikami; we trzy dni też potém, sam Sułtan, przepędził cały dzień u Hekima, przyjmował śniadanie i podwieczorek, i tym sposobem wyświadczył jednemu ze swych poddanych, zaszczyconemu odwiedzinami Wielkiego Xięcia, prawie niesłychaną łaskę."

— P. Rumilly zamierza wnieść uchwalenie podatku od psów w całéj Francyi; maximum podatków byłoby 15 fr.; tę ilość płaciłyby psy po miastach, jako przedmioty zbytku. W Paryżu liczy się 10,000 psów, co przyniosłoby 150,000 fr. Z całéj Francyi podatek wyniósłby 8,500,000 fr., gdyż podług obrachowań statystycznych, jest 4,375,000 psów we Francyi.

Dnia 19 *lipca.*

Izba Parów uchwaliła zawczoraj budżet wydatków, 87 głosami przeciw 27; wczoraj zaś, zajmowała się projektem do prawa o drogach żelaznych, z Tours do Nantes i z Paryża do Strasburga.

— Tutejsze dzienniki donoszą znowu o zamiarze Porty, uderzenia na rejencyą Tunetańską, od strony lądowéj, t. j. od strony rejencyi Trypolitańskiéj. Już od kilku lat Turcya chciała zawsze wyprawiać flotę na Tunis, ale flota francuzka corok udawała się tamże, dla przeszkodzenia Turkom wylądowania w Gulecie. Francya mająca silny

ска въ Гулетѣ. Франція имѣя свои виды въ поддержаніи Бея, и теперь держитъ его сторону. Намѣреніе Турокъ не подлежитъ сомнѣнію; изъ Триполи пишутъ, что тамъ снаряжаютъ втайнѣ экспедицію. На пришедшихъ въ тамошнюю гавань судахъ, прибыло 2,200 Албанцевъ, и еще ожидаютъ прибытія 4,000 чел. Хотя этотъ отрядъ кажется незначительнымъ, но онъ весьма достаточенъ, чтобы овладѣть небольшимъ островкомъ *Джербазъ*, на который направлена будетъ первая атака. Многіе полагаютъ, что прибывшія войска назначены на смѣну гарнизона, но до сихъ поръ не замѣтно никакихъ приготовленій къ отправленію войскъ прежняго гарнизона. По письмамъ изъ Туниса, Турки разсчитываютъ на нерасположеніе къ Бею значительной части народонаселенія. Бей обо всемъ предувѣдомленъ и принялъ мѣры къ оборонѣ; онъ сооружаетъ укрѣпленія со стороны Триполи и просилъ Францію защитить его со стороны моря, вслѣдствіе чего отправленъ къ нему линѣйный корабль *Neptune*, бригъ *Messager* и пароходъ *Cocyte*. Говорятъ, что французскій подполковникъ Лекорбелье, который обучаетъ тунисскія войска, намѣревался отправиться во Францію, но получилъ предписаніе остаться въ регенціи. Жительствующіе въ Тунисѣ Французы убѣждены, что Турки, узнавъ о приготовленіи Бея къ оборонѣ, отложатъ до времени исполненіе своего намѣренія.

— Въ Бейрутѣ учрежденъ французскій комитетъ для вспомоществованія Христіанамъ на Ливанѣ. Подобные комитеты учреждены будутъ во Франціи, Италіи и Испаніи

— Изъ *Verennes* сообщаютъ, что 27-го Іюня, на границѣ департаментовъ *Maine* и *Indre* застрѣлили измученнаго дальнимъ путемъ галубя. У него на крыльяхъ приложена была печать съ буквами М. П, а на крыльяхъ N. 32. Подъ однимъ крыломъ нашли записку. Въ ней можно было разобрать только: „*Madrit 21 juin*,“ а въ срединѣ оной два раза слово: „*Mariage*“ (супружество). Депеша сія попала въ руки Сомюрскаго префекта. Былъ ли этотъ голубь политическимъ курьеромъ или семейнымъ, и не спѣшилъ ли, быть можетъ, въ Буржъ, о томъ никто не знаетъ, кромѣ Сомюрскаго префекта.

21 Іюля.

Сегодня, по силѣ Королевскаго постановленія, закрыты засѣданія палатъ. Въ палатѣ депутатовъ прочелъ сіе постановленіе министръ публичныхъ работъ, Г. Дюмонъ. Палата разошлась при восклицаніяхъ: „да здравствуетъ Король.“ Члены, присутствовавшіе на вчерашнемъ засѣданіи, разсуждали о слухѣ, что министерство намѣрено распустить палаты, коихъ члены уже три раза присутствовали въ парламентѣ, и назначить въ Сентябрѣ мѣсяцѣ новые выборы. Извѣстно, что съ давняго времени стараются не допускать, чтобы законодательное сословіе существовало опредѣленный закономъ пятилѣтній срокъ; ибо до истеченія онаго, какъ только получатся отъ префектовъ донесенія о расположеніи жителей въ пользу министерства, всегда распускаютъ палаты. Министерство и теперь намѣрено поступить такимъ же образомъ. Сей важный вопросъ положено разсмотрѣть въ совѣтѣ министровъ, тотчасъ по прибытіи Г. Дюшателя, коего ожидаютъ къ 26-му Іюля.

— Король получилъ оффиціальное извѣстіе, что Королева Викторія не посѣтитъ въ текущемъ году Франціи.

— Въ числѣ утвержденныхъ палатами проектовъ законовъ, обнародовано въ Монитерѣ постановленіе о постройкѣ желѣзной дороги изъ Парижа къ Бельгійской границѣ, съ отраслями изъ Лилля въ Кале и Дюнкирхевъ. Постройка оной дороги продана будетъ правительствомъ 5-го Сентября.

— Королевскимъ постановленіемъ отъ 6-го Іюня, многіе Арабы въ Константинѣ и Оранѣ пожалованы кавалерами ордена Почетнаго Легіона.

— Получено извѣстіе о прибытіи французскаго посланника барона Деффоди, 27-го Мая, въ Ла-Плату; до сихъ поръ однако нѣтъ донесенія касательно переговоровъ его на счетъ окончанія несогласій между Буеносъ-Айресомъ и Монтевидео.

Англія.

Лондонъ, 16 Іюля.

Вчера, Королева въ сопровожденіи Короля и Королевы бельгійскихъ, прибыла около полудня въ

interess utrzymania Beja, stanie i teraz w jego obronie. Plan Turków jest niewątpliwy, listy bowiem z Tripolis, pod d. 23-m czerwca donoszą, że przygotowują tám najtajemniéj wyprawę; znaczna liczba stojących w porcie okrętów przywiozła już 2.200 Albańczyków; spodziewają się jeszcze 4,000 ludzi. Jakkolwiek ta siła wydaje się małą, jest jednak dostateczną do opanowania małéj wyspy *Dżerbaz*, na którą piérwsze natarcie obrócone będzie. Niektórzy mniemają, że nadesłane wojska, przeznaczone są tylko na zmianę załogi, ale dotychczas nie widać żadnych przygotowań, do odesłania wojsk dawniejszych. Podług listów z Tunetu, Turcy mają wiele rachować na zniechęcenie ku Bejowi, znacznéj części ludności. Bej jest o wszyskiém uwiadomiony, i przedsięwziął środki obrony. Wznosi pośpiesznie szańce od strony Trypolis, i prosił Francyą o obronę od strony morza; w skutek czego posłano mu okręt liniowy *Neptune*, bryg *Messager* i parostatek *Cocyte*. Francuzki Podpołkownik Lecorbeiller, który ćwiczy w obrótach wojsko Tunetańskie, miał właśnie odpłynąć do Francyi, ale otrzymał rozkaz pozostania w Tunecie. Mieszkający tamże Francuzi są najmocniéj przekonani, że skoro Turcy ujrzą gotowość Beja do odporu, zaniechają i w tym roku napadu.

— W Bejrucie utworzył się komitet francuzki, dla wspierania Chrześcian w Libanie. Podobnież komitety, w tychże samych celach, będą utworzone we Francyi, we Włoszech i w Hiszpanii.

— Z Varennes donoszą, że d. 27 czerwca, na granicy departamentów Maine i Jndre, zastrzelony został zmęczony długą podróżą gołąb. Na skrzydełkach miał wycisnięta pieczęć z literami M. P. a na końcu skrzydeł N. 32. Pod jednėm skrzydełkiem znaleziono karteczkę z sekretnėm pismem. Wszystko co można było wyczytać, było: „Madrid 21 juin“, a w środku listu dwa razy wyraz: „*Mariage*“ (małżeństwo). Ta depesza dostała się do rąk Prefekta w Saumur. Najrozmaitsze czynią ztąd domysły. Czy ten gołąb był gońcem politycznym lub familijnym, i śpieszył może do Bourges; nikt tego nie wie prócz Prefekta w Saumur.

Dnia 21 lipca.

Dzisiaj, stosownie do postanowienia Królewskiego, zamknięte zostały posiedzenia Izb. W Izbie Deputowanych, P. Dumon, Minister robót publicznych, zastępujący tymczasowo Ministra spraw wewnętrznych, odczytał pomienione postanowienie. Izba rozeszła się przy okrzykach: „Niech żyje Król!“ Pomiędzy małą liczbę deputowanych, którzy się wczoraj jeszcze zgromadzili, głównym przedmiotem rozmowy była pogłoska, iż ministerstwo postanowiło rozwiązać Izbę, która już trzecie zgromadzenie odbyła, i zwołać kollegia wyborcze we Wrześniu. Wiadomo, że już oddawna nie dozwalają temu ciału prawodawczemu przetrwać swéj pięcioletniéj prawnéj epoki, gdyż zwykle przed jéj upływem, jak skoro od prefektów nadejdą doniesienia o przychylném usposobieniu wyborców dla ministerstwa, takowe rozwiązuje Izby. Mówią, iż właśnie teraz odebrano podobne. Ważna ta kwestya ma być roztrząśnioną na radzie ministeryalnéj, zaraz po przybyciu P. Duchatel, którego oczekują w dniu 26-m lipca.

— Król otrzymał urzędową wiadomość, że Królowa Wiktorya nie odwiedzi w tym roku Francyi.

— *Monitor*, między prawami przez Izbę potwierdzonemi, ogłosił prawo kolei żelaznéj z Paryża do granicy Belgijskiéj, wraz z rozgałęzieniem z Lille do Calais i Dunkierki. Koléj ta ustąpioną będzie przez rząd 5-go września.

— Postanowieniem z dnia 9-go czerwca, wielu Arabów z Konstantyny i Oranu mianowano kawalerami orderu legii honorowéj.

— Nadeszła wiadomość, że Poseł francuzki, Baron Defaudis, przybył 27 maja do La-Plata; dotychczas jednak nie mamy żadnego doniesienia względem układów, jakie miał prowadzić, w celu załatwienia nieporozumień między Buenos Ayres i Montevideo.

Anglia.

Londyn, 16 lipca.

W dniu wczorajszym, Królowa, w towarzystwie dostojnych gości swoich, Królestwa Ichmć Belgijskich,

Портсмутъ, и немедленно отправилась на королевскую яхту, на которой будетъ присутствовать при отплытіи собравшейся тамъ эволюціонной эскадры. Портсмутская гавань представляла зрѣлище столь же оживленное, какъ и во время послѣднихъ морскихъ маневровъ. Въ исходѣ пятаго часа, Высокіе зрители возвратились на берегъ, и отправились потомъ въ Осборнгоузъ, на островѣ Вайтѣ. Вдовствующая Королева и герцогъ Георгъ Кембриджскій, также участвовали въ этой прогулкѣ по морю.

— Вчера, въ обѣихъ палатахъ, происходили жаркія пренія, относительно ввоза испанскаго колоніальнаго сахара, въ пользу коего говорили: въ верхней палатѣ лордъ Кларендонъ, а въ нижней палатѣ лордъ Пальмерстонъ, вмѣстѣ со многими другими членами палаты. Оба предложенія по сему предмету были отвергнуты.

— На вчерашнемъ засѣданіи верхней палаты прочитанъ былъ, въ первый разъ, билль относительно ирландскихъ университетовъ.

— Слухъ, будто бы транспортное судно *Apollon* потонуло съ находившимися на немъ войсками, назначенными въ Квебекъ, оказывается ложнымъ.

— По сообщенію *Gazette*, губернаторъ Южной Австраліи, капитанъ Грей, наименованъ губернаторомъ Новой Зеландіи, на мѣсто отозваннаго капитана Фицроя.

— Въ пользу города Квебека въ Канадѣ, Королева пожертвовала 200, а Принцъ Альбертъ 100 фун. ст.

18 Іюля.

Королева, въ сопровожденіи Короля и Королевы бельгійскихъ, возвратилась вчера съ острова Вайта въ Букингамскій дворецъ; вскорѣ послѣ этого, Король и Королева Бельгійскіе, простясь съ Королевою Викторіею, отправились изъ Дувра въ Остенде.

— Въ министерскихъ журналахъ утверждаютъ, что, по поводу многихъ нерѣшенныхъ дѣлъ, парламентъ будетъ закрытъ не раньше второй недѣли Августа мѣсяца.

— Нижняя палата утвердила вчера 91 голосомъ противъ 11, вторичное чтеніе принятаго верхнею палатою билля о предоставленіи Евреямъ права на исправленіе городскихъ должностей.

— Утверждаютъ, что убійца Бутъ задержанъ въ Мулингскарѣ; онъ, говорятъ, — иностранецъ, нанятый для совершенія сего злодѣянія.

19 Іюля.

Вчера Королева принимала, въ Букингамскомъ дворцѣ, турецкаго посланника при здѣшнемъ дворѣ, Сами-Пашу, въ частной аудіенціи. Посланникъ и драгоманъ его были введены лордомъ Абердиномъ.

— Третьяго дня скончался въ помѣстьѣ своемъ Говикъ-Галлѣ, въ Нортумберландѣ, графъ Грей, на 82 году жизни. Покойный графъ, прославившійся сочиненіемъ билля о реформѣ, будетъ памятенъ въ исторіи англійскаго парламента. Вступивъ на политическое поприще въ 1786 году, онъ присоединился къ партіи виговъ, которой держался до смерти. Званіе и титулъ лорда Грея наслѣдуетъ единственный сынъ его, лордъ Говикъ.

Германія.

Ганноверъ 25 Іюля.

Его Королевское Величество провелъ третьяго дня нѣсколько часовъ на Регсбургскихъ водахъ; онъ отправился туда утромъ, а прибылъ обратно вечеромъ. Жаръ былъ такъ невыносимъ, что пара лошадей пала отъ усталости; но хуже всего то, что и двое людей вслѣдствіе жара лишились жизни. Термометръ показывалъ 35 градусовъ на солнцѣ, а 26 въ тѣни; даже поздно вечеромъ температура доходила до 21 градуса.

— Король Ганноверскій, постановленіемъ 6 го Іюля, воспретилъ католическимъ Богословамъ учащать посѣщенія германскаго университета.

— 20-го Іюля, свирѣпствовала на сѣверномъ морѣ буря, какой старожилы, моряки не запомнятъ. Буря простиралась до самыхъ береговъ между устьями рѣкъ Эльбы и Везера; въ деревнѣ Оттендорфѣ, все небо казалось въ огнѣ; отъ громоваго удара сгорѣла сосѣдняя мыза.

Дрезденъ, 15 Іюня.

Здѣшній мостъ еще нескоро будетъ оконченъ, хотя матеріалы уже приготовлены; потому что долж-

przybyła po południu do Portsmouth, i natychmiast wsiadła na jacht Królewski, aby osobiście być obecną przy odpłynieniu zgromadzonéj tamże eskadry ewolucyjnéj. Port w Portsmouth, przedstawiał widok równie ożywiony, jak był w czasie odbywania ostatnich manewrów morskich. Dopiéro około godziny 5-éj. wszyscy widzowie powrócili na ląd i udali się do Osbornehouse na wyspie Wight. Królowa wdowa i Xiążę Jerzy Cambridge, należeli także do téj przejażdżki na morzu.

— Wczoraj w obudwóch Izbach toczyły się żywe rozprawy względem przypuszczenia do portów angielskich hiszpańskiego niewolniczego cukru, o które nalegali w Izbie Wyższéj Lord Clarendon, a w Izbie Niższéj Lord Palmerston, wraz z wielu innemi członkami Izby. Oba te wnioski zostały odrzucone.

— Na wczorajszém posiedzeniu Izby Wyższéj, odczytany został po raz piérwszy bil dotyczący Irlandzkich Uniwersytetów.

— Wieść, jakoby okręt przewozowy *Apollon* zatonął wraz z wojskiem przewożoném do Quebec, okazuje się bezzasadną, według zawiadomienia przylepionego w Lloydzie angielskiéj.

— *Gazeta Dworska* ogłasza mianowanie dotychczasowego Gubernatora południowéj Australii, Kapitana Grey, w miejsce odwołanego Kapitana Fitzroy, Gubernatorem Nowéj Zelandyi.

— Dla pogorzelców miasta Quebec w Kanadzie, ofiarowała Królowa tytułem składki 200 f. szt., a Xiążę Albert 100 f. szt.

Dnia 18 lipca.

Królowa wróciła wczoraj z gośćmi swemi, Królem i Królową Belgijskiemi, z wyspy Wight do pałacu Buckingham; wkrótce potém dostojni goście pożegnali Monarchinią, i odpłynęli z Dawru do Ostendy.

— Dzienniki ministeryalne zapewniają, że parlament, dla zbyt wielkiéj jeszcze liczby niezałatwionych interesów, dopiéro w drugim tygodniu Sierpnia odroczony będzie.

— Izba Niższa, uchwaliła wczoraj 91 głosami przeciw 11, drugie odczytanie przyjętego przez Izbę Wyższą bila, o przypuszczeniu Starozakonnych do piastowania urzędów municypalnych.

— Twierdzą, że morderca P. Booth został zatrzymany w Mullingskar; ma to być cudzoziemiec, najęty do popełnienia téj zbrodni.

Dnia 19 lipca.

Królowa przyjmowała wczoraj w pałacu Buckingham, na posłuchaniu prywatném, Sami Baszę, Posła Tureckiego przy dworze St. James Poseł, równie jak i tłumacz jego, zostali wprowadzeni przez Lorda Aberdeen.

— Onegdaj, w majętności swéj Howick Hall, w Northumberland, umarł Hrabia Grey, mający lat 82. Zmarły znany jest jako twórca bilu reformy, a imię jego ma wiekopomną sławę w parlamentarnych dziejach Anglii. Rozpoczął on swój zawód polityczny w 1786 roku, i zaraz przyłączył się do Whigów, ktorym ciągle wiernym pozostał. Godności i tytuły Lorda Grey odziedzicza jedyny syn jego, Lord Howick.

Niemcy.

Hannower, 25 lipca.

Król Jego Mość przepędził wczoraj kilka godzin u wód w Rehburg. Udał się tam rano, a powrócił wieczorem. Upał był tak wielki, że dwa konie padły z osłabienia, a co gorsza, że i dwie osoby utraciły życie w skutku gorąca. Termometr pokazywał 35 stopni na słońcu a 26 w cieniu; nawet późno w wieczór było jeszcze 21 stopni ciepła.

— Król Jego Mość rozporządzeniem z d. 6 lipca r. b. zakazał teologom katolickim uczęszczać do uniwersytetu niemieckiego.

— Dnia 20 lipca panowała na morzu Północném burza, jakiéj najstarsi żeglarze nie pamiętają. Burza ta doszła i do lądu, między ujściem Elby a Wezery. Ze wsi Ottendorf widziano niebo całe w płomieniach; piorun spalił folwark, wsi téj przyległy.

Drezno, 15 lipca.

Nasz most nie będzie tak prędko odbudowany, lubo ciągle materyał zwożą; potrzeba bowiem zrzucić i wy-

по перестроить двѣ арки и средній бык, на которомъ онѣ опираются.

— Изъ отчета статистическаго общества видно, что народонаселеніе саксонскаго королевства, въ началѣ 1844 года, состояло изъ 1,757,800 челов. Въ Дрезденѣ считается 78,995, въ Лейпцигѣ 54,519 и Шемницѣ 26,000 жителей.

Испанія.

Мадритъ, 9 *Іюля.*

Инфантъ Донъ Генрихъ 4-го с. м. отплылъ на кораблѣ *Manzanares* изъ Барселоны въ Малагу. Французскій посланникъ наканунѣ того дня выѣхалъ въ Парижъ. Королевская фамилія, вопреки совѣтамъ генерала Нарваэза, посѣтитъ Бискайскія провинціи.

— Графъ Брессонъ, встрѣтивъ затрудненія въ Барселонѣ относительно принятія проекта о бракосочетаніи Королевы Изабеллы съ принцемъ Неаполитанскимъ, рѣшился отправиться въ Парижъ, для новыхъ совѣщаній по сему дѣлу. Между тѣмъ тюльерійскимъ кабинетомъ получена отъ лорда Абердина нота, коею англійское правительство возобновляетъ свое мнѣніе, что рѣшеніе сего вопроса принадлежитъ испанской націи, и вмѣшательство въ это дѣло какой либо чужестранной державы, не можетъ быть терпимо. Въ заключеніи сей ноты дано уразумѣть, что англійскій кабинетъ расположенъ въ пользу Инфанта Донъ Генриха, который слѣдуя примѣру, какъ самъ изъясняетъ, принца Жуэнвильскаго, посвящаетъ себя флоту.

— Въ жур. *El Tiempo* напечатана протестація, подписанная 50 испанскими роялистами, противъ отреченія Донъ Карлоса.

— Въ нѣкоторыхъ каталонскихъ городахъ вспыхнули безпокойства, по поводу военной конскрипціи, отъ коей Каталонія всегда была освобождаема донынѣ. Каталонскій генералъ-капитанъ, генералъ Конча, возстановилъ, правда, порядокъ, но не безъ значительнаго урона убитыми со стороны инсургентовъ. Города: Лерида, Таррагона и Барселона обнародованы въ осадномъ положеніи. Въ семъ послѣднемъ городѣ многихъ арестовали и разстрѣляли. Число мятежниковъ простирается, будтобы, до 3,000 человѣкъ.

13 Іюля.

Въ *Heraldo*, единственномъ журналѣ, которому дозволено объявлять мнѣнія генерала Нарваэза, предсѣдателя министерскаго совѣта, напечатаны два проекта относительно бракосочетанія Королевы Изабеллы, то есть на счетъ супружества съ принцемъ австрійскимъ или кобургскимъ, или же съ инфантомъ Генрихомъ, принцемъ севилльскимъ, сыномъ Инфанта Донъ Франциска де Паула; Англія и Франція поддерживаютъ преимущественно сей послѣдній проектъ, который если придетъ въ исполненіе, то принцъ Монпансьерскій, сынъ Короля Лудовика-Филиппа, получитъ руку Инфантины Луизы, сестры Королевы.

— Изъ Барселоны сообщаютъ, что въ Санъ-Андреде-Поломарѣ, разстрѣляли 6 зачинщиковъ тамошняго возстанія, возникшаго по примѣру другихъ каталонскихъ городовъ, по поводу конскрипціи. Донесеніе сіе доставлено курьеромъ, который ѣхалъ не чрезъ Сарагоссу, по обыкновенію, но чрезъ Валенсію, что подаетъ поводъ къ разнымъ догадкамъ. Уже почти по всей Каталоніи распространился мятежъ, поводомъ коего почитаютъ военную конскрипцію.

— Генералъ Конча разъѣзжаетъ по Каталоніи, въ разныхъ направленіяхъ, въ головѣ пяти отрядовъ; инсургентамъ, кои въ продолженіи 3-хъ дней явятся добровольно и положатъ оружіе, онъ обѣщаетъ прощеніе. Въ Барселонѣ, 11 го числа, было еще все спокойно.

— 3-го числа получено въ Гибралтарѣ изъ Танжера извѣстіе, что марокскій императоръ наконецъ ратификовалъ трактатъ, заключенный съ Франціею, послѣ чего, плѣнниковъ взятыхъ Французами въ Могадорѣ, отвезли туда же на пароходѣ. Императоръ повелѣлъ значительно повысить пошлины отъ ввоза товаровъ, однако же согласился уступить 25° ₒ не смотря установленный тарифъ въ пользу Англичанъ.

murować na nowo, dwa łuki i słup środkowy, który je wspiera.

— Według sprawozdania Towarzystwa statystycznego, ludność królestwa S skiego, z początkiem 1844 roku, wynosiła 1 757,800 dusz. Z trzech najludniejszych miast, Drezno ma 78,995 mieszkańców, Lipsk 54,519 a Chemnitz 26,000.

Hiszpania.

Madryt, 9 *lipca*

Dnia 4-go b. m. Infant Don Henryk z okrętem swoim *M nzanares*, odpłynął z Barcelony do Malagi. Poseł francuzki dniem wprzódy wyjechał do Paryża. Mimo oporu Jenerała Narwaez, rodzina Kólewska ma zwiedzić prowincye Baskijskie.

— Hr. Bresson, nie mogąc w Barcelonie wyjednać przyjęci planu zaślubin Królowéj Izabelli z Królewiczem Neapolitańskim, postanowił udać się do Paryża, w celu naradzenia się na nowo w téj sprawie. Tymczasem gabinet Tuileryjski otrzymał od Lorda Aberdeen notę, w któréj rząd angielski oświadcza na nowo, że rozwiązanie téj kwestyi należy jedynie do narodu hiszpańskiego i żadne obce mięszanie się w tę sprawę nie może być cierpianém. W końcu téj noty dano do zrozumienia, że gabinet angielski byłby za Infantem Don Henrykiem, który poświęcając się zawodowi marynarskiemu, wziął sobie za wzór, jak sam zapewnia, Xięcia Joinville, Królewicza francuzkiego.

— Dz. *El Tiempo* ogłasza protestacyą podpisaną przez 50 rojalistów hiszpańskich przeciw abdykacyi Don Karlosa.

— W kilku miastach Katalońskich powstały zaburzenia, z powodu konskrypcyi wojskowéj, od któréj Katalonia była zawsze dotychczas wolną. Jeneralny Kapitan Katalonii, Jenerał Concha, przywrócił wprawdzie porządek, wszakże nie bez znacznéj straty w poległych ze strony powstańców. Miasta Lerida, Tarragona i Barcelona, ogłoszone zostały w stanie oblężenia. W tém ostatniem mieście aresztowano i rozstrzelano wiele osób. Liczba powstańców wynosić ma 2—3,000.

Dnia 13 lipca.

Heraldo, jedyny dziennik, upoważniony do objawiania zdań Jenerała Narvaez, Prezesa Rady Ministrów, ogłasza dwa nowe projekta co do zamęźcia Królowéj Izabelli, to jest: zaślubienie Xięcia austryackiego lub Koburgskiego, albo też Infanta Henryka, Xięcia S villi, syna Infanta Don Francisco de Paula. Szczególniéj ten ostatni projekt ma być popierany przez Anglią i Francyą. W razie przyjścia jego do skutku Xiążę Montpensier, Królewicz francuzki, otrzymałby rękę Infantki Ludwiki, siostry Królowéj.

— Dowiadujemy się z Barcelony, że w San Andres del Palomar rozstrzelano 6 hersztów tamecznego powstania, wybuchłego, tak jak w innych miastach Katalońskich, z powodu konskrypcyi. Wiadomość tę przywiózł tu goniec, który jechał, nie jak zwykle przez S ragossę, ale przez Walencyą, co daje powód do różnych domysłów. Jakoż głoszą, że wcałéj już prawie Katalonii wybuchło powstanie, którego pozornym tylko powodem jest konskrypcya wojskowa.

— Jenerał Concha przebiega Katalonią, z pięciu kolumnami, w różnych kierunkach; powstańcom którzy w przeciągu 3-ch dni stawią się dobrowolnie i broń złożą, przyrzeka przebaczenie. W Barcelonie panowała dnia 11 spokojność.

— Dnia 3-go otrzymano w Gibraltarze z Tangeru urzędową wiadomość, że Cesarz Marokkański ratyfikował nareście traktat rozgraniczenia, zawarty z Francyą; poczém jeńcy wojenni, przez Francuzów zabrani w Mogadorze, zostali tamże odwiezieni statkiem parowym. Cesarz znacznie powiększył cło wchodowe na wszelkie towary; skłonił się jednak na ustąpienie 25 od sta od nowéj taryfy, na korzyść Anglików.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Вашингтонъ, 14 Іюня.

Англійскій повѣренный въ дѣлахъ въ Техасѣ, капитанъ Эллiотъ, во время послѣдняго своего пребыванія въ Мексикѣ, велъ переговоры съ мексиканскимъ правительствомъ нетолько на счетъ признанія независимости Техаса, но также и о пріобрѣтеніи въ пользу Англіи гавани св. Франца въ Калифорніи, вмѣстѣ со смежными землями, пространствомъ въ пять квадратныхъ миль; такимъ образомъ Англія овладѣла бы самою важною военною гаванью на западныхъ берегахъ Америки, вторымъ Гибралтаромъ на Тихомъ Океанѣ, за которую Сѣверо-Американскіе Штаты, въ 1837 году, предлагали 25 милл. фр. Однако же бывшій мексиканскій президентъ, не смотря на предложенное ему лично вознагражденіе въ 1 милліонъ фр., не рѣшился ко вреду націи проектъ сей привести въ исполненіе. Теперь новый президентъ и министръ иностранныхъ дѣлъ, *Senor Cuevas*, хотя и были лично расположены къ требованію Англіи, но вынуждены были также планъ этотъ оставить, такъ какъ въ настоящее время Мексиканцы, болѣе чѣмъ когда либо, раздражены противъ всѣхъ иностранцевъ. Однако же одно неожиданное происшествіе, то есть мятежъ въ Калифорніи, придалъ переговорамъ этимъ болѣе благопріятный ходъ. Мексиканцы не имѣютъ достаточной силы для усмиренія этой отдаленной провинціи, поддерживаемой очевидно Соединенными Штатами, давно уже взирающими завистливыми глазами на Калифорнію, какъ на будущую свою собственность. Итакъ мексиканскій президентъ изъявилъ г ну Эллiоту готовность свою войти въ переговоры съ Англіею, на счетъ пріобрѣтенія покупкою вышеупомянутой гавани, если Англія окажетъ свое содѣйствіе къ подавленію мятежа въ Калифорніи, возметъ на себя 10 милліоновъ доллеровъ англійско-мексиканскаго долга и выплатитъ наличными 5 милліоновъ. Съ другой стороны, Г. Полкъ, президентъ Соединенныхъ Штатовъ, узнавъ объ этомъ, объявилъ англійскому министру, что пріобрѣтеніе Англіею гавани св. Франца будетъ онъ почитать нарушеніемъ мира.

— Бывшій президентъ мексиканской республики, генералъ Сантана, прибылъ на корабль *Medway*, съ цѣлію отплыть въ мѣсто своего изгнанія, въ Венецуэллу; его сопровождаютъ: жена, братъ, племянникъ и другіе члены семейства, но стороннихъ никого нѣтъ. Онъ взялъ съ собою значительныя денежныя суммы, не смотря на то, что большая часть его имущества конфискована въ пользу казны.

Нью-Іоркъ, 30-го Іюня.

Техасскій президентъ Джонъ обнародовалъ прокламацію, въ коей объявляетъ, что при содѣйствіи Франціи и Англіи начаты съ Мексикою переговоры, и что сею страною приняты уже предварительныя мирныя условія; также, что заключено перемиріе впредь до собранія техасскихъ генеральныхъ штатовъ, назначеннаго 4-го Іюля. Мирныя условія, извѣстныя только по слухамъ, состоятъ въ слѣдующемъ: 1) въ признаніи независимости Таxаса; 2) ручательствѣ, что Техасъ не присоединится ни къ Соединеннымъ Штатамъ, ни къ другому государству; 3) опредѣленіи границъ; 4) въ случаѣ спора о границахъ, въ предоставленіи рѣшить оный третейскому суду.

— Изъ Мексики сообщаютъ, что конгрессъ издалъ пространную амнистію, распространяющуюся на всѣхъ, за исключеніемъ только Сантаны, министра Канализа и нѣкоторыхъ другихъ бывшихъ министровъ.

— Въ сѣверной Каролинѣ пожаръ истребилъ половину города Тейэтвилл.

— Поговариваютъ, что французское военное судно бомбардируетъ городъ Мацатленъ; поводъ и подробности сего неизвѣстны.

— 11-го Іюня сгорѣлъ въ Филадельфіи музей. Говорятъ, что онъ былъ подожженъ.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnej.

Washington, 14 czerwca.

Angielski pełnomocnik w Texas, Kapitan Elliot, podczas ostatniego pobytu swego w Mexyku, traktował z rządem mexykańskim nie tylko o uznanie niepodległości Texasu, ale także o nabycie dla Anglii portu św. Franciszka w Kalifornii, wraz z przyległém territorium, 5 mil kwadr. rozległém; przez co zyskałaby Anglia najwspanialszy port wojenny na zachodnich brzegach Ameryki, drugi Gibraltar na Oceanie Spokojnym, za posiadanie którego, Stany-Zjedn. w roku 1837 ofiarowały były 25 milionów fr. Wszelako były Prezydent mexykański, pomimo ofiarowanego sobie honorarium w summie 1 miliona fr., nie odważył się, ze szkodą narodu, planu tego uskutecznić. Teraz także nowy Prezydent i Minister spraw zagranicznych, Senor Cuevas, lubo okazali się osobiście skłonnymi do zadosyćuczynienia żądaniu Anglii, ale musieli również planu tego zaniechać, gdyż naród mexykański jest obecnie więcéj niż kiedy rozdrażniony przeciwko wszystkim cudzoziemcom. Niespodziane atoli zdarzenie, jakiem jest powstanie w Kalifornii, nadało układom tym pomyślniejszy obrót. Mexyk nie posiada dostateczněj siły do poskromienia téj odległéj prowincyi, którą widocznie wspierają Stany Zjednoczone, spoglądające już oddawna chciwém okiem na Kalifornią, jako przyszłą swą własność. Jakoż Prezydent mexykański oświadczył teraz P. Elliot gotowość swoją wejścia w układy z Anglią o nabycie wyżéj wspomnionego portu, jeżeli Anglia przyczyni się do uśmierzenia powstania w Kalifornii, przyjmie 10 milionów dollarów angielsko mexykańskiego długu i zapłaci gotówką 5 milionów. Z drugiéj strony powziąwszy o tém wiadomość, P. Polk, Prezydent Stanów Zjednoczonych, oświadczył Ministrowi angielskiemu kategorycznie, że nabycie portu św. Franciszka przez Anglią, uważać będzie za *casus belli*.

— Były Prezydent Rzeczypospolitéj mexykańskiéj, Jenerał Santa Ana, wsiadł na okręt *Medway*, w celu udania się na wygnanie swoje do Wenezueli; towarzyszą mu żona, brat, synowiec i inni członkowie familii, zresztą nikt z obcych. Zabrał on z sobą znaczne summy pieniędzy, chociaż większa jeszcze część posiadanego przezeń majątku została przez rząd zatrzymaną.

Nowy-York, 30 czerwca.

Prezydent Texasu, Jones, wydał odezwę, w któréj urzędowie zawiadamia, że za wdaniem się Francyi i Anglii, zostały rozpoczęte z Mexykiem rokowania, i że Mexyk przyjął przedwstępne warunki do pokoju; w skutek czego Prezydent, aż do zebrania się zgromadzenia prawodawczego Texasu, które d. 4 go lipca ma rozpocząć swe prace, ogłasza zawieszenie broni na lądzie i na morzu. Warunki pokoju, o których tu mowa, wiadome są tylko z pogłosek; mają zaś być następne: 1) uznanie niepodległości Texasu; 2) zaręczenie, że Texas nie przyłączy się ani do Stanów-Zjednoczonych, ani do żadnego innego kraju; 3) oznaczenie stałéj granicy; 4) odwołanie się do arbitrów, gdyby ustanowienie granicy miało wywołać jakiebądź spory.

— Z Mexyku donoszą: że kongress wydał obszerny dekret amnestyi rozciągający się na wszystkich, wyjąwszy Santa-Annę, Ministra Canalizo, i kilku innych ex-Ministrów.

— W północnéj Karolinie zniszczył pożar połowę miasta Tayetteville.

— Głoszą, iż francuzki okręt wojenny bombarduje miasto Mazatlan; przyczyna i szczegóły nie wiadome.

— W dniu 11-m czerwca spłonęło muzeum w Filadelfii, mówią, że ogień był podłożony.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга— Печ. позвол. 27-о г Іюля 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*